

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 14. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 22/00, 102/09 i 54/10), člana 24. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 61/06) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2010. GODINU HRVATSKIH DEMOKRŠĆANA

Broj: 03-07-6-439/11
Sarajevo, 09. maj 2012. godine

S A D R Ź A J

MIŠLJENJE REVIZORA	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA.....	5
Predmet pregleda i kontrole	5
Cilj pregleda i kontrole.....	5
Obim pregleda i kontrole.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE	5
5. NALAZI I PREPORUKE	6
5.1. NALAZI	6
5.2. PREPORUKE	8

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatskih demokračana za 2010. godinu.

Rukovodstvo stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka i uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Na osnovu našeg pregleda utvrđeno je sljedeće:

Stranka nije ispoštovala odredbe člana 11. stav (1) i stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka jer nije vodila potpune i tačne evidencije o svojim prihodima i rashodima i izvještaj nije popunila u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Pregledom, odnosno kontrolom godišnjeg finansijskog izvještaja, nismo zapazili ništa značajno, osim gornjih napomena, što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je pregled finansijskog izvještaja Hrvatskih demokršćana za 2010. godinu.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke politička stranka Hrvatski demokršćani je ostvarila ukupne prihode u iznosu od 184.590,59 KM, čija struktura je data u sljedećoj tabeli:

Red. br.	Vrsta prihoda	Iznos u KM	Učešće u uk. prih. %
1	Članarina	0,00	0,00%
2	Prilozi fizičkih lica	0,00	0,00%
3	Prilozi pravnih lica	0,00	0,00%
4	Prihodi od imovine	68,77	0,04%
5	Prihodi od pr.lica	0,00	0,00%
6	Prihodi od poklona	5.300,00	2,87%
7	Prihodi iz budžeta	179.221,82	97,09%
8	Ostali prihodi	0,00	0,00%
9	Ukupni prihodi:	184.590,59	100,00%

U godišnjem finansijskom izvještaju politička stranka Hrvatski demokršćani je iskazala ukupne rashode u iznosu od 146.214,97 KM¹.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Hrvatski demokršćani. Skraćeni naziv stranke je Demokršćani.

Politička stranka je registrovana 07.11.1998. godine i upisana u registar kod Višeg sudu u Mostaru, pod brojem: R:2/98.

Sjedište Hrvatskih demokršćana je u Mostaru, Ulica Franjevačka 52/A.

Lica ovlaštena za zastupanje stranke su Ivan Milić, predsjednik stranke i Dario Pandža, glavni tajnik.

Osoba ovlaštena za podnošenje finansijskih izvještaja za 2010. godinu je Kevsera Oručević.

Prema podacima koje je politička stranka navela u godišnjem finansijskom izvještaju za 2010. godinu, Hrvatski demokršćani nemaju organizacione dijelove niže razine.

¹ Podaci su preuzeti iz korigovanog obrasca 4 (Rashodi političke stranke) godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatskih demokršćana za 2010. godinu, koji je stranka 14.03.2012. godine dostavila Centralnoj izbornoj komisiji BiH.

Napominjemo da su se 21.02.2012. godine Hrvatski demokršćani ujedinili sa političkom strankom Hrvatsko zajedništvo Herceg-Bosne, pa je u Registar političkih organizacija – stranka Općinskog suda u Mostaru upisano udruživanje pod brojem R/3-11 u političku stranku pod nazivom Hrvatska stranka prava Bosne i Hercegovine.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj političke stranke Hrvatski demokršćani za 2010. godinu.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti terensku reviziju da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Hrvatskih demokršćana obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava, sa posebnim naglaskom na prihode iz budžeta.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Pregled, kontrola i revizija finansijskih izvještaja Hrvatske kršćanske demokratske unije Bosne i Hercegovine izvršeni su u periodu od 2005. do 2009. godine, nakon čega su izdati revizijski izvještaji sa nalazima revizije, mišljenjem revizora i preporukama stranci.

Nakon obavljenog pregleda finansijskog izvještaja ove političke stranke za 2009. godinu, izdat je izvještaj sa nalazima revizije, mišljenjem revizora i preporukom stranci da treba postupati u skladu sa odredbama člana 11. stav (1) i stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno da vodi evidencije o svojim prihodima i rashodima, da ustroji upravljanje gotovinom putem blagajne i da finansijske izvještaje podnosi u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka i Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2010. godinu, utvrđeno je da politička stranka i dalje krši odredbe člana 11. stav (1) i stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. NALAZI

Hrvatski demokršćani nisu ispoštovali odredbe člana 11. stav (1) i (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka²

Stranka nije uspostavila potpune i tačne evidencije o svojim rashodima, čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Također, finansijski izvještaj, koji je podnijela Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine, stranka nije popunila u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, čime je prekršila odredbe člana 11. stav (3) istog zakona.

(1) Uvidom u finansijsku dokumentaciju stranke utvrđeno je da nenovčanu donaciju ostvarenu korištenjem poslovnog prostora bez plaćanja zakupnine, u iznosu od 4.800,00 KM, stranka nije evidentirala u poslovnim knjigama³. Pored toga što u poslovnim knjigama nije evidentirala prihod, stranka nije evidentirala ni trošak zakupnine u pomenutom iznosu.

(2) U poslovnim knjigama i u finansijskom izvještaju koji je dostavila Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine, Hrvatski demokršćani su iskazali humanitarne rashode u iznosu od 15.960,00 KM.

- Uvidom u dokumentaciju, na osnovu koje je stranka uspostavila evidenciju o humanitarnim rashodima, te iste iskazala u finansijskom izvještaju koji je dostavila Centralnoj izbornoj komisiji BiH, utvrđeno je da je stranka pogrešno klasifikovala navedene troškove.

Od pomenutog iznosa sredstava, isplaćena je donacija drugoj političkoj stranci, Hrvatsko zajedništvo Herceg-Bosne u iznosu od 11.000,00 KM, te se ovaj trošak ni po kom osnovu ne može smatrati humanitarnim rashodom.

- Sredstva koja je politička stranka isplatila kao novčane pomoći fizičkim licima u ukupnom iznosu 1.500,00 KM sa poreznog aspekta imaju karakter ličnih primanja, pa su oporeziva u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dohodak.⁴ Obzirom da stranka nije obračunala, niti iskazala obavezu za porez i doprinose u skladu sa poreznim propisima, trošak je iskazala u manjem iznosu.

(3) Hrvatski demokršćani su 19. decembra 2009. godine donijeli Odluku o isplati troškova goriva, broj 02-11-02/09, kojom će se svim članovima stranke kao i pristalicama koji obavljaju određeni stranački posao koji iziskuje utrošak goriva za privatni automobil,

² Prema odredbama člana 11. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka je obavezna voditi evidencije o svojim prihodima i rashodima, a u skladu sa odredbom člana 11. stav (3) istog zakona, stranka je obavezna podnositi finansijski izvještaj u formi koju odobri Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine. Sadržaj, forma, način i drugi detalji izvještavanja uređeni su Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 61/06)

³ Izjava fizičkog lica o ustupanju poslovnog prostora stranci na korištenje bez naknade, akt broj: 01-01/08 od 04.01.2008. godine

⁴ Zakon o porezu na dohodak ("službene novine Federacije BiH", br. 10/08, 9/10 i 44/11) i Pravilnik o primjeni zakona o porezu na dohodak ("Službene novine Federacije BiH", broj: 67/08, 4/10, 86/10, 10/11 i 53/11)

isplatiti utrošak goriva. Odlukom je propisano da će se vršiti gotovinske isplate putem blagajne, na osnovu priloženog računa za gorivo.

- Na osnovu pomenute odluke, stranka je ostvarila, troškove goriva u iznosu od 33.306,22 KM, koje je evidentirala u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju.
Na osnovu poslovne dokumentacije stranke i kopije računa na osnovu kojih su vršene gotovinske isplate sa blagajne, nije moguće utvrditi kojim osobama su vršene isplate za utrošak goriva, niti da je trošak nastao u svrhu obavljanja stranačkih poslova.
Politička stranka nije izdavala naloge za službena putovanja, niti ima bilo koju drugu dokumentaciju na osnovu koje bi bilo moguće utvrditi mjesto i svrhu putovanja.
Naime, politička stranka je bila obavezna, u skladu sa Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja (“Službene novine Federacije BiH”, broj 63/10 i 9/11)⁵, izdavati putne naloge, u kojima se navodi: ime osobe koja putuje, svrha putovanja, relacija i vrijeme trajanja putovanja. Osoba koja obavi putovanje, dužna je na putnom nalogu podnijeti izvještaj sa obavljenog putovanja.
Uvidom u kopije računa za gorivo, utvrđeno je da je da su uglavnom sva točenja goriva izvršena na benzinskim pumpama u Širokom Brijegu.
- Hrvatski demokršćani su bili obavezni, u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dohodak, obračunati i uplatiti porez i doprinose na iznos od 33.306,22 KM koji su za gorivo isplatili fizičkim licima koja nisu uposlenici stranke.
Obzirom da, u skladu sa poreznim propisima, stranka nije obračunala i platila porez na dohodak i pripadajući doprinos na isplaćena sredstva, u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju, troškovi su iskazani u manjem iznosu za cca 7.300 KM.
- (4) Politička stranka je u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju (obrascu 4-2) iskazala troškove izborne kampanje u iznosu od 17.006,00 KM, iako nije učestvovala na izborima.
Uvidom u službene evidencije Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, utvrđeno je da Hrvatski demokršćani nisu učestvovali na Općim izborima koji su održani u oktobru 2010. godine, niti samostalno niti u koaliciji sa bilo kojom drugom političkom strankom.
- Kontrolom dokumentacije na osnovu koje je politička stranka izvršila gotovinske isplate putem blagajne, te po tom osnovu iskazala troškove izborne kampanje utvrđene su isplate na osnovu pet nevalidnih računa⁶ u ukupnom iznosu od 7.032,00 KM za „Rolograf“, samostalnu obrtničku djelatnost.
- Kao trošak izborne kampanje u iznosu od 4.000,00 KM, stranka je iskazala nabavku osamdeset primjeraka knjige pjesama pod nazivom „Otajstva slobode“ čiji je autor član ove političke stranke.
- Kao trošak izborne kampanje stranka je iskazala plaćeno oglašavanje iz decembra 2010. godine povodom vjerskih blagdana.

⁵ Prethodno, Uredba o naknadama troškova za službena putovanja (“Službene novine Federacije BiH”, broj:75/04, 43/07, 3/08 i 2/09).

⁶ Gotovinske isplate iz blagajne su izvršene u pojedinačnim iznosima od: 1.842,00 KM; 1.100,00 KM; 990,00 KM; 1.300,00 KM i 1.800,00 KM na osnovu ručno pisanih nota računa, uz koje nisu priloženi računi sa registar kase. Na osnovu pomenutih računa nije moguće utvrditi koju količinu i vrstu materijala je stranka nabavila.

U skladu sa odredbama člana 22. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranka, a u vezi sa odredbom člana 3. Pravilnika o predizbornim i postizbornim finansijskim izvještajima političkih subjekata,⁷ na obrascu 4-2 finansijskog izvještaja iskazuju se samo troškovi vezani za izbornu kampanju, propisani članom 15.1 stav (1) tačka 4. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

5.1. PREPORUKE

Preporučuje se političkoj stranci Hrvatski demokršćani da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da u skladu sa odredbom člana 11. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka uspostavi potpune i tačne evidencije o prihodima i rashodima stranke,*
- *da finansijske izvještaje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine u skladu sa odredbom člana 11. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno u formi propisanoj Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i*
- *da uspostavi sistem internih kontrola, te definiše postupke i procedure vezane za kontrolu ispravnosti, odnosno validnosti dokumentacije, na osnovu koje uspostavlja knjigovodstvene evidencije i sačinjava finansijske izvještaje.*

KOMENTAR

Politička stranka Hrvatski demokršćani se aktom broj: 05-07/12 od 17.04.2012. godine, očitovala na nalaze revizije date u preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2010. godinu.

Stranka neosnovano osporava nalaz revizije u vezi isplata fizičkim licima za troškove goriva, kao i nalaz revizije vezan za troškove izborne kampanje za Opće izbore 2010. godine, iako Hrvatski demokršćani nisu učestvovali na izborima. Stranka navodi da su na osnovu odluke Hrvatskih demokršćana njeni članovi bili na listama HSP BiH.

Uvidom u službene evidencije Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, utvrđeno je da Hrvatski demokršćani nisu učestvovali na Općim izborima koji su održani u oktobru 2010. godine, niti samostalno niti u koaliciji sa bilo kojom drugom političkom strankom, te nalaz revizije iz preliminarnog izvještaja ostaje ne promijenjen.

Mr. Hasida Gušić, šef Službe za reviziju

Anela Burdžović Kapić, pomoćnik revizora

⁷ („Službeni glasnik BiH“ broj 61/06)